

.....

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2021

EKONOMICKÉ NÁSTROJE PRE LEPŠIE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

KLÚČOVÉ OTÁZKY A KLÚČOVÉ ZISTENIA

Aký je vývoj nákladov na ochranu životného prostredia?

Národné výdavky na ochranu životného prostredia sú sledované za tri inštitucionálne sektory a za národné hospodárstvo spolu. Za sektor verejnej správy dosiahli v roku 2019 770 mil. eur (46,1 %) za sektor korporácií 630 mil. eur (37,7 %) a za sektor domácností 271 mil. eur (16,2 %). Celkové národné výdavky na ochranu životného prostredia predstavujú 1 671 mil. eur, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 8,8 %

Náklady podnikov a obcí na ochranu životného prostredia majú v medziročných porovnaníach kolísavý trend. Náklady v roku 2021 v porovnaní s rokom 2005 narástli o 60,6 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom narástli o 16,2 %.

Najväčšie percento nákladov podnikov a obcí na ochranu životného prostredia smerovalo do oblasti nakladania s odpadmi (70,9 % v roku 2021) a druhý najvyšší podiel mali náklady v oblasti nakladania s odpadovými vodami (13,8 % v roku 2021).

Aký je v SR podiel daní s environmentálnym aspektom na HDP?

Podiel daní s environmentálnym aspektom na HDP dosiahol v roku 2021 výšku 2,41 %.

NÁRODNÉ VÝDAVKY NA OCHRANU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Národné výdavky na ochranu životného prostredia v období rokov 2008 – 2019 sú sledované za tri hlavné inštitucionálne sektory a za národné hospodárstvo spolu. Konkrétne je to sektor **verejnej správy** na všetkých úrovniach (orgány verejnej správy na všetkých úrovniach vrátane fondov sociálneho zabezpečenia, miestna samospráva (obecné, mestské a miestne úrady) a inštitúcie, ktoré sú financované plne alebo prevažne zo štátneho rozpočtu, t.j. rozpočtové a príspevkové organizácie), sektor **korporácií** - všetky podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri a tretím sektorom sú **domácnosti** (patria sem domácnosti a tiež fyzické osoby podnikajúce na základe živnostenského zákona a iných právnych predpisov, nezapísané v obchodnom registri).

Celkové výdavky na ochranu životného prostredia dosiahli v roku 2019 sumu **1 671 mil. eur**. V porovnaní s rokom 2008 vzrástli o 33,1 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástli o 8,8 %.

Viac ako dve tretiny výdavkov pochádza zo zdrojov EÚ vrátane spolufinancovania (70 %), z prostriedkov štátneho rozpočtu 18 % a z Environmentálneho fondu je to 10 %, najmä v podobe kapitálových výdavkov.

Tabuľka 058 | Národné výdavky na ochranu životného prostredia (mil. eur)

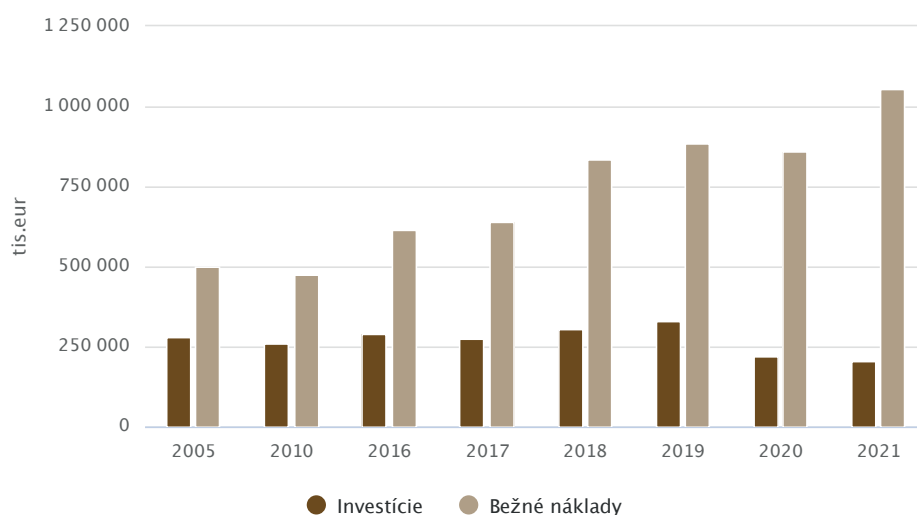
Rok	Verejná správa	Korporácie	Domácnosti	Spolu
2008	500	510	245	1 255
2010	581	598	379	1 558
2016	553	772	279	1 604
2017	661	645	287	1 593
2018	718	579	239	1 536
2019	770	630	271	1 671

Zdroj: ŠÚ SR

ENVIRONMENTÁLNE NÁKLADY A VÝNOSY ZA PODNIKY A OBCE

Finančné ukazovatele ochrany životného prostredia sú v SR systematicky sledované Štatistickým úradom SR (ŠÚ SR) za podniky s počtom zamestnancov 20 a viac a za obce. Vyhodnocované sú celkové vynaložené náklady na ochranu životného prostredia (ŽP) zahrňajúce investície a bežné náklady a výnosy za poskytovanie služieb v súvislosti s ochranou ŽP iným subjektom, z predaja vedľajších alebo odpadových produktov a z predaja environmentálnych výrobkov.

Náklady podnikov a obcí na ochranu ŽP majú kolísavý trend. V roku 2021 dosiahli sumu **1 257 012 tis. eur** (v tom: investície **203 328 tis. eur**, bežné náklady **1 053 684 tis. eur**). V porovnaní s rokom 2005 vzrástli o 60,6 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpli o 16,2 %. Výnosy z ochrany ŽP dosiahli v roku 2021 sumu **1 329 125 tis. eur** a v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpli o 28,8 %.

Graf 139 | Vývoj nákladov podnikov a obcí na ochranu životného prostredia

Zdroj: ŠÚ SR

Náklady na ochranu ŽP podnikov a obcí v oblasti ochrany pôdy a podzemných vôd v roku 2021 dosiahli **32 402 tis. eur**, v porovnaní s rokom 2005 stúpli o 3,1 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesli o 32,2 %. Náklady na ochra-

nu ŽP v oblasti nakladania s odpadmi v roku 2021 dosiahli **891 014 tis. eur** a v porovnaní s rokom 2005 vzrástli o 227,3 %. Náklady v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpli o 24,1 %. Náklady na ochranu ŽP v oblasti nakladania s odpadovými

mi vodami v roku 2021 dosiahli **173 623 tis. eur** a v porovnaní s rokom 2005 stúpili o 27,9 %. Náklady v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesli o 10,2 %. Náklady na ochranu ŽP v oblasti **iné** v roku 2021 dosiahli **72 422 tis. eur** a v porovnaní s rokom 2005 klesli o 31,4 %. Náklady v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpili o 41,1 %.

V roku 2021 smeroval najvyšší podiel nákladov na ochranu ŽP do oblastí:

Za podniky a obce spolu

- nakladanie s odpadmi (70,9 %)
- nakladanie s odpadovými vodami (13,8 %)

- iné (5,8 %)

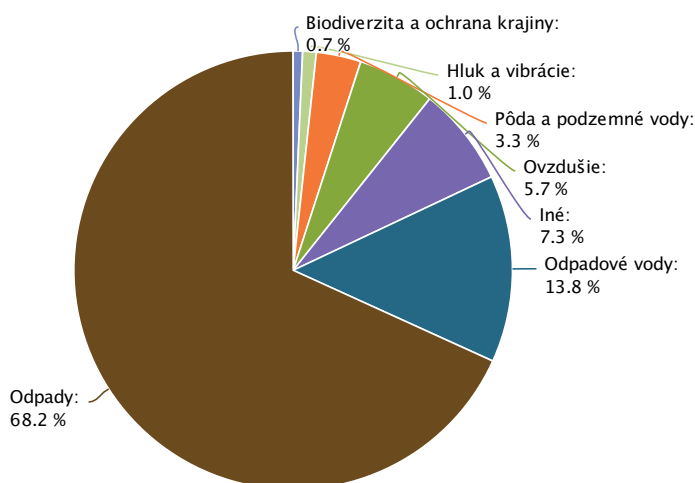
Za podniky

- nakladanie s odpadmi (68,2 %)
- nakladanie s odpadovými vodami (13,8 %)
- iné (7,3 %)

Za obce

- nakladanie s odpadmi (79,2 %),
- nakladania s odpadovými vodami (13,8 %)
- iné (1,3 %)

Graf 140 | Podiel nákladov podnikov na ochranu životného prostredia podľa oblastí

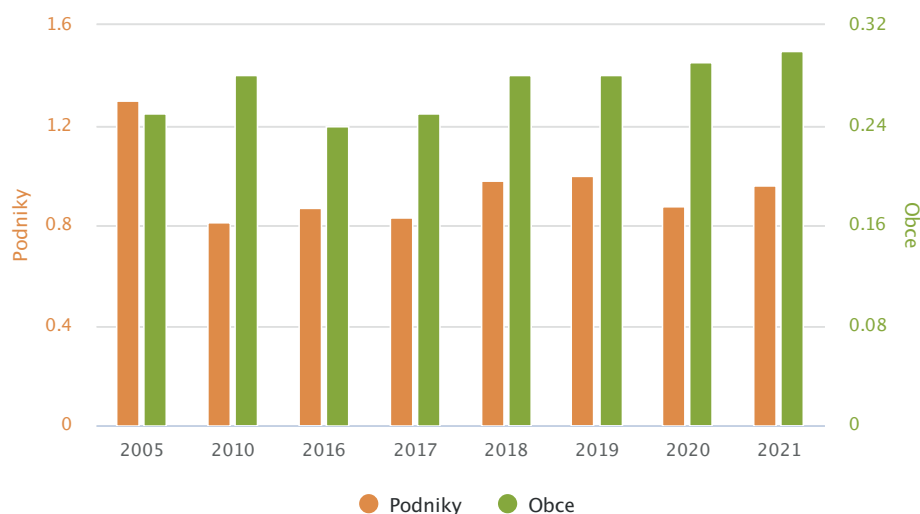

Zdroj: ŠÚ SR

Podiel nákladov podnikov na ochranu ŽP na HDP má v hodnotenom období kolísavý trend. V roku 2005 tvoril podiel 1,3 % HDP a v roku 2021 klesol na 0,96 % HDP. V roku 2021 v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k nárastu podielu o 0,08 percentuálneho bodu.

Podiel nákladov obcí na ochranu ŽP na HDP má v hodnotenom období pomerne stály trend. V roku 2005 tvoril 0,25 % HDP a v roku 2021 stúpil na 0,3 % HDP. V roku 2021 došlo v porovnaní s predchádzajúcim rokom k nárastu podielu o 0,01 percentuálneho bodu.

Graf 141 | Vývoj podielu nákladov podnikov a obcí na ochranu ŽP na HDP (%)

Zdroj: ŠÚ SR

FINANCOVANIE V OBLASTI STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Národné zdroje

Environmentálny fond

Environmentálny fond bol zriadený zákonom č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hlavným poslaním fondu je poskytovanie finančných prostriedkov žiadateľom vo forme dotácií alebo úverov na podporu projektov v rámci činností zameraných na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.

Zdroje fondu definuje § 3 zákona o Environmentálnom fonde. Najvýznamnejšími z nich sú:

- výnosy získané z dražieb kvót a peňažné prostriedky získané z predaja kvót skleníkových plynov alebo znečisťujúcich látok,
- poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd a poplatky za odber podzemnej vody,
- poplatky za znečisťovanie ovzdušia z veľkých zdrojov znečisťovania a stredných zdrojov znečisťovania,
- príjmy z poplatkov za uloženie odpadov,
- úhrada za uskladňovanie plynov alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch,

- úhrada za vydobyté nerasty,
- úhrada za prieskumné územie,
- pokuty uložené orgánmi štátnej starostlivosti o životné prostredie,
- odvody, penále a pokuty za porušenie finančnej disciplíny,
- sankcie za porušenie zmluvných podmienok,
- splátky návratnej podpory (úver) a splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu, a iné zdroje.

Medzi najvýraznejšie príjmy Environmentálneho fondu z poplatkov v roku 2021 patrili poplatky za obchodovanie s emisnými kvótami vo výške 275 888 555 eur. Najvyššia suma za znečisťovanie ŽP pochádzala z poplatkov za ukladanie odpadov 31 625 248 eur. Pri využívaní prírodných zdrojov pochádzala najvyššia suma z poplatkov za odber podzemných vôd a činila 10 520 702 eur.

V roku 2021 najvyšší príjem Environmentálneho fondu z pokút tvorili pokuty za porušenie zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania ŽP **1 064 750 eur**, porušenia zákona o vodách **723 582 eur** a porušenia zákona o odpadoch **552 582 eur**.

Tabuľka 059 | Prehľad o vybraných príjmoch Environmentálneho fondu (2021)

Poplatky	eur
Poplatky za znečisťovanie ovzdušia	7 801 670
Poplatky (úhrady) za vydobyté nerasty	2 116 264
Poplatky za uskladňovanie plynov a kvapalín	323 816
Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd	3 127 874
Poplatky za odber podzemnej vody	10 520 702
Poplatky (úhrady) za prieskumné územia	320 544
Poplatky za uloženie odpadov	31 625 248
Poplatky za obchodovanie s emisnými kvótami	275 888 555
Spolu za poplatky	328 596 799
Pokuty	
Porušenie zákona o vodách	723 582
Porušenie zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách	600
Porušenie zákona o ochrane ovzdušia	253 881
Porušenie zákona o ochrane prírody a krajiny	179 593
Porušenie zákona o rybárstve	11 527
Porušenie zákona o odpadoch	552 582
Porušenie zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania ŽP	1 064 750
Porušenie zákona o používaní genetických technológií a GMO	18 100
Porušenie zákona o environmentálnom označovaní výrobkov	500
Porušenie geologického zákona	1 720
Porušenie zákona o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne žijúcich rastlín (CITES)	13 525
Blokové pokuty	18 885
Penále – vody	45 712
Porušenie zákona o obchodovaní s emisnými kvótami	13 209
Priemyselné havárie	14 500
Iné	4 544
Spolu za pokuty, penále	2 917 210
Spolu za poplatky, pokuty a penále	331 514 009

Zdroj: Environmentálny fond

V roku 2021 bolo Environmentálnym fondom poskytnutých **217 dotácií** v celkovej sume **25 569 107,67 eur**. Najvyššie dotácie smerovali do oblasti ochrany a využívania vôd

15 260 516,93 eur (59,7 %), do oblasti rozvoja odpadového hospodárstva a obehového hospodárstva **6 823 609,52 eur** (26,7 %) a do ochrany ovzdušia **2 996 899,19 eur** (11,7 %).

Tabuľka 060 | Prehľad poskytnutých dotácií z Environmentálneho fondu v roku 2021 (eur)

Oblasť	Podoblasť	Počet dotácií	Poskytnutá podpora v roku 2021
A. Oblasť: Ochrana ovzdušia	A1: Podpora výroby tepla a teplej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov	8	641 705,98
	A2: Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov	8	927 231,72
	A3: Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom adaptačných opatrení, najmä v oblastiach riadenia kvality ovzdušia	11	1 427 961,49
B. Oblasť: Ochrana a využívanie vôd	BK1AP: Rozšírenie alebo intenzifikácia existujúcich čistiarní odpadových vôd	2	200 742,53
	BK2AP: Čistenie odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov	0	0
	BK3AP: Ochrana vodných zdrojov	0	0
	BK4AP: Čistenie odpadových vôd v ostatných aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov	4	667 005,56
	BK5AP: Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúcej stokovej siete	6	1 313 565,41
	BK1a–BK1c: Rozšírenie alebo intenzifikácia existujúcich čistiarní odpadových vôd	3	373 678,47
	BK2a–BK2c: Čistenie odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov	2	700 159,62
	BK3a–BK3c: Ochrana vodných zdrojov	0	0
	BK4a–BK4c: Čistenie odpadových vôd v ostatných aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov	11	3 300 861,55
	BK5a–BK5c: Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúcej stokovej siete	8	1 277 048,85
	BV1AP: Budovanie verejného vodovodu využívajúceho už existujúce vodárenské kapacity	5	937 910,4
	BV2AP: Budovanie verejného vodovodu s využitím malých vodárenských zdrojov	1	171 130
	BV3AP: Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu	10	1 630 469,83
	BV4AP: Úprava a rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov a s tým spojených zariadení	0	0
	BV1a–BV1c: Budovanie verejného vodovodu využívajúceho už existujúce vodárenské kapacity	8	3 000 303,72
	BV2a–BV2c: Budovanie verejného vodovodu s využitím malých vodárenských zdrojov	5	1 108 495,28
BV3a–BV3c: Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu	3	221 534,71	

Oblasť	Podoblasť	Počet dotácií	Poskytnutá podpora v roku 2021
B. Oblasť: Ochrana a využívanie vôd	BV4a–BV4c: Úprava a rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov a s tým spojených zariadení	1	94 463,00
	BD1: Odvádzanie vôd z povrchového odtoku	0	0
	BP1: Opatrenia na vodnom toku	1	126 830
	BP2: Opatrenia mimo vodného toku	2	136 318
	BR1: Rybárstvo	0	0
C. Oblasť: Rozvoj odpadového hospodárstva a obehového hospodárstva z pohľadu odpadov	C1: Triedený zber komunálneho odpadu	19	1 152 909
	C2: Predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov	58	3 370 567,32
	C3: Zavedenie a zlepšovanie triedeného zberu v obciach a vybudovanie zberných dvorov a centier opätovného používania	3	106 870
	C4: Triedený zber komunálneho odpadu	13	828 155,6
	C5: Predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov	19	1 225 107,6
	C6: Zavedenie a zlepšovanie triedeného zberu v obciach a vybudovanie zberných dvorov a centier opätovného používania	1	140 000
D. Oblasť: Ochrana prírody a krajiny	D1: Zakladanie prvkov územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“) a zelenej infraštruktúry na základe schválenej dokumentácie ÚSES	0	0
	D2: Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov	1	30 759,87
	D3: Realizácia schválených programov starostlivosti	0	0
	D5: Realizácia opatrení na dosiahnutie alebo udržiavanie priaznivého stavu chránených druhov a biotopov	2	252 946,16
	D6: Realizácie opatrení, ktorých cieľom je naplniť, dosiahnuť a udržať poslanie zoologických záhrad	0	
E. Oblasť: Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета	E1: Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета	2	204 376
F. Oblasť: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia	F1: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia	0	0

Zdroj: Environmentálny fond

V rámci Programu obnovy dediny bolo v roku 2021 prostredníctvom Slovenskej agentúry životného prostredia formou dotácie podporených 189 projektov v sume **899 950,37 eur**.

V rámci Programu ochrany prírody bolo prostredníctvom Štátnej ochrany prírody formou dotácie podporených 34 projektov v sume **147 085,69 eur**.

Operačné programy

Operačný program Kvalita životného prostredia (2014 - 2020)

OP KŽP predstavuje programový dokument SR pre čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ a Kohézneho fondu v programovom období 2014 – 2020 v oblasti udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpeču-

júceho ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Tabuľka 061 | Implementácia Operačného programu Kvalita životného prostredia (eur)

Prioritná os	Alokácia		Zazmluvnené projekty k 31.12.2021	Čerpanie k 31.12.2021		Čerpanie v % (Zdroje EÚ)
	Zdroje EÚ	Štátny rozpočet		Zdroje EÚ	Štátny rozpočet	
PO 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom environmentálnej infraštruktúry	1 535 798 465	154 838 802	1 148 946 967	731 003 481	72 904 504	47,6
PO 2 Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	188 063 796	32 144 297	132 149 420	44 193 917	7 154 303	23,5
PO 3 Podpora riadenia rizik, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	243 896 216	40 171 209	243 573 472	128 665 765	22 719 594	52,8
PO 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	787 772 813	83 245 892	680 345 464	448 552 135	52 308 333	56,9
PO 5 Technická pomoc	77 000 000	15 775 942	70 065 235	62 836 290	12 875 043	81,6

Zdroj: MŽP SR

Program rozvoja vidieka (2014 – 2020)

Program rozvoja vidieka je vo vzťahu k životnému prostrediu zameraný v rámci dvoch oblastí na riešenie obnovy, zachovania a posilnenia ekosystémov, ktoré súvisia s poľno-

hospodárstvom a lesným hospodárstvom a na propagáciu efektívneho využívania zdrojov a podporu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo.

Tabuľka 062 | Implementácia Programu rozvoja vidieka (eur)

Prioritná os	Alokácia		Zazmluvnené projekty k 31.12.2020	Čerpanie k 31.12.2021		Čerpanie v % (Zdroje EÚ)
	Zdroje EÚ	Štátny rozpočet		Zdroje EÚ	Štátny rozpočet	
PO 4 Obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov, ktoré súvisia s poľnohospodárstvom	934 220 763	311 406 921	1 031 325 822	660 160 080	220 053 360	70,7
PO 5 Propagácia efektívneho využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v odvetví poľnohospodárstva	25 247 352	8 415 784	8 116 046	715 154	238 384	2,8

Zdroj: MPRV SR

Operačný program Rybné hospodárstvo (2014 – 2020)

Z operačného programu Rybné hospodárstvo sa financuje v rámci ochrany životného prostredia podpora akvakultúry, ktorá je environmentálne udržateľná, efektívne využíva

zdroje, je inovačná, konkurencieschopná a založená na znalostiach.

Tabuľka 063 | Implementácia operačného programu Rybné hospodárstvo (eur)

Prioritná os	Alokácia		Zazmluvnené projekty k 31.12.2021		Čerpanie k 31.12.2021		Čerpanie v % (Zdroje EÚ)
	Zdroje EÚ	Štátny rozpočet			Zdroje EÚ	Štátny rozpočet	
PO 2-Podpora akvakultúry, ktorá je environmentálne udržateľná, efektívne využíva zdroje, je inovačná, konkurencieschopná a založená na znalostiach	5 611 186	1 870 397	1 431 577	477 192	823 102	274 367	14,7

Zdroj: ÚPVII

Integrovaný regionálny operačný program (2014 – 2020) (IROP)

Jednou z priorit IROP, ktorá súvisí s ochranou životného prostredia je bezpečná a ekologická doprava v regiónoch zameraná na nízkouhlíkové dopravné systémy alebo rozvoj

mestskej mobility formou podpory cyklo dopravy. Ďalšou súvisiacou prioritou je priorita zameraná na zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Tabuľka 064 | Implementácia programu Integrovaný regionálny operačný program (eur)

Prioritná os	Alokácia		Zazmluvnené projekty k 31.12.2021		Čerpanie k 31.12.2021		Čerpanie v % (Zdroje EÚ)
	Zdroje EÚ	Štátny rozpočet			Zdroje EÚ	Štátny rozpočet	
PO 1-Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	424 710 508	65 820 078	414 482 670	61 119 742	154 403 921	25 731 979	36,36
PO 4-Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie	296 028 221	56 106 325	274 741 851	53 995 393	196 813 525	43 566 254	66,48

Zdroj: MPRV SR

Programy medziregionálnej spolupráce

Interreg Europe (2014 – 2020)

Program medziregionálnej spolupráce nadväzuje na pozitívne skúsenosti získané v rámci Iniciatívy Spoločenstva INTERREG IIIIC na Slovensku. S cieľom čo najlepšie využiť finančné prostriedky boli vybrané štyri témy, ktoré sa

v dvoch prípadoch venujú ochrane životného prostredia. Témy sú zamerané na nízkouhlíkové hospodárstvo a efektívne využívanie zdrojov.

Tabuľka 065 | Implementácia programu Interreg Europe (eur)

Prioritná os		Alokácia		Zazmluvnené projekty počet/(eur)	Čerpanie k 31.12.2021		Čerpanie v % (Zdroje EÚ)
		Zdroje EÚ	Štátny rozpočet		Zdroje EÚ	Štátny rozpočet	
PO 3-Nízkouhlíkové hospodárstvo	3.1 Zlepšiť implementáciu politik a programov regionálneho rozvoja, najmä programov zameraných na investovanie do rastu a zamestnanosti a, pokiaľ je to relevantné, programov EÚS zaoberajúcich sa prechodom na nízkouhlíkové hospodárstvo.	823 308,3	145 289,7	6/968 598	561 540,03	99 095,46	68,6

Prioritná os		Alokácia		Zazmluvnené projekty počet/(eur)	Čerpanie k 31.12.2021		Čerpanie v % (Zdroje EÚ)
		Zdroje EÚ	Štátny rozpočet		Zdroje EÚ	Štátny rozpočet	
PO 4-Životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov	4.1 Zlepšiť implementáciu politík a programov regionálneho rozvoja, najmä programov zameraných na investovanie do rastu a zamestnanosti a, pokiaľ je to relevantné, programov EÚS v oblasti ochrany a rozvoja prírodného a kultúrneho dedičstva	618 856,1	109 209,9	4/728 066	393 790,61	69 492,58	63,6
	4.2 Zlepšiť implementáciu politík a programov regionálneho rozvoja, najmä programov zameraných na investovanie do rastu a zamestnanosti a, pokiaľ je to relevantné, programov EÚS zameraných na zvyšovanie efektívnosti využívania zdrojov, zelený rast a ekoinovácie a riadenie environmentálneho správania.	205 290,3	36 227,7	1/241 518	163 889,76	28 921,76	79,8

Zdroj: MH SR

Programy EÚ

Horizont 2020

Zameriava sa na tri hlavné oblasti - Excelentnú vedu, Vedúce postavenie priemyslu a Spoločenské výzvy. V rámci oblasti Spoločenské výzvy bolo identifikovaných sedem oblastí,

kde cielené investície do výskumu a inovácií môžu byť pre občanov prínosom. Vo vzťahu k životnému prostrediu sú relevantné štyri oblasti.

Tabuľka 066 | Implementácia programu Horizont 2020 (eur)

Prioritná oblasť	Počet slovenských účastí k 31.12.2021	Výška schváleného financovania pre slovenských partnerov k 31.12.2021
Spoločenské výzvy	Potravinová bezpečnosť, udržateľné poľnohospodárstvo a lesníctvo, výskum námorných, morských a vnútrozemských vôd a biohospodárstvo	33 schválených projektov (53 SK účastí) 28 131 802
	Bezpečná, čistá a efektívne využívaná energia	49 schválených projektov (63 SK účastí) 7 960 572
	Inteligentná, ekologická a integrovaná doprava	61 schválených projektov (78 účastí) 6 937 111
	Opatrenia v oblasti klímy, životného prostredia, efektívneho využívania zdrojov a suroviny	24 schválených projektov (32 SK účastí) 4 455 675

Zdroj: CVTI SR

LIFE (2014 – 2020)

Program LIFE predstavuje finančný nástroj EÚ na podporu aktivít v oblasti ochrany životného prostredia a klímy, ktorý v rokoch 2014 – 2020 poskytne 3,46 miliardy eur. Program sa člení na 2 podprogramy a v rámci každého na 3 prioritné oblasti.

Viacročný pracovný program 2018 – 2020

Pre obdobie 2018–2020 EK stanovila v dokumente Viacročný pracovný program 2018 – 2020 finančné krytie vo výške **1 657 063 000 eur**, z toho **1 243 817 750 eur** pre podprogram ŽP a **413 245 250 eur** pre podprogram Ochrana klímy. Národné alokácie pre toto obdobie neboli určené.

V roku 2021 Európska komisia uzavrela Grantovú zmluvu s koordinujúcimi prijemcami v rámci 2 slovenských projektov LIFE a v rámci 2 zahraničných projektov LIFE s účasťou subjektov zo SR. Uvedené projekty boli úspešné v poslednej výzve programu vyhlásenej v roku 2020. V decembri 2021 Ministerstvo životného prostredia SR vydalo rozhodnutie o schválení žiadosti o poskytnutie prostriedkov na spolufinancovanie integrovaného projektu LIFE na zlepšenie stavu území sústavy NATURA 2000 v SR vo výške štátneho rozpočtu viac ako 1 mil. eur pre prijemcu MŽP SR, vo výške

2,5 mil. eur pre prijemcu Štátna ochrana prírody SR, vo výške 772 tis. eur pre prijemcu WWF Slovensko, vo výške 549 tis. eur pre prijemcu Národné lesnícke centrum, vo výške 508 tis. eur pre prijemcu DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, vo výške 925 tis. eur pre prijemcu Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., vo výške 194 tis. eur pre prijemcu Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta. Na projekt bude počas 10 rokov implementácie vynaložených 16,6 mil. eur, z toho 9,9 mil. eur zo zdrojov EÚ z programu LIFE.

Hlavným cieľom projektu je implementácia prioritného akčného rámca financovania pre sieť Natura 2000 v SR na roky 2021–2027, v zmysle článku 8 smernice o biotopoch 92/43/EHS. Tento cieľ umožní dosiahnuť cieľ 1 stratégie EÚ v oblasti biodiverzity a všeobecné ciele smerníc EÚ o biotopoch a vtákoch, pokiaľ ide o prínos k zlepšeniu stavu ochrany niektorých konkrétnych a prioritných druhov a typov biotopov, a môže zahŕňať aj širšie činnosti v oblasti zelenej infraštruktúry, ktoré prispievajú k lepšej koherencii siete Natura 2000 v širšom a cezhraničnom kontexte. Projekt bude realizovaný v týchto pilotných oblastiach: rašeliniská severnej a strednej časti Slovenska, Záhorie, Muránska planina, Latorica, Poľana.

Tabuľka 067 | Implementácia programu LIFE (eur)

Schválené projekty LIFE (2014 – 2020)		Počet schválených projektov*	Výška financovania z LIFE**	Spolufinancovanie štátny rozpočet***	Čerpanie štátny rozpočet k 31.12.2021
Podprogram Životné prostredie	ŽP a efektívne využívanie zdrojov	4	1 701 810	335 776	272 312
	Príroda a biodiverzita	17	26 704 602	7 289 979	3 693 090
	Správa a informovanie v oblasti ŽP	2	191 674	0	0
Podprogram Ochrana klímy	Zmierňovanie zmeny klímy	0	0	0	0
	Adaptácia na zmenu klímy	2	2 848 557	798 367	707 631
	Správa a informovanie v oblasti klímy	2	160 241	66 848	53 478

* údaje za schválené projekty LIFE s koordinujúcim prijemcom zo SR, resp. s pridruženým prijemcom zo SR (iné ako integrované projekty)

**výška poskytnutého príspevku zo zdrojov EÚ pre prijemcov zo SR

***výška zazmluvneného príspevku zo štátneho rozpočtu (iné ako integrované projekty)

Poznámka:

V rámci priority Zmierňovanie zmeny klímy v rokoch 2014 - 2020 nebol schválený žiaden LIFE projekt s účasťou subjektov zo SR.

Zdroj: MŽP SR, SEPP

Viacročný pracovný program 2021 – 2024

Pre obdobie 2021–2024 EK stanovila v dokumente Viacročný pracovný program 2021 – 2024 indikatívnu sumu alokácie na granty vo výške 2 357 270 000 eur, z toho 926 690 000 eur pre podprogram Príroda a biodiverzita, 599 290 000 pre program Obchodné hospodárstvo a kvalita života, 419 070 000

pre podprogram Zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy a 412 220 000 eur pre podprogram Prechod na čistú energiu. Národné alokácie neboli určené.

V roku 2021 Európska komisia vyhlásila prvú výzvu na pred-

kladanie žiadostí o grant LIFE s indikatívnym termínom uzatvárania grantových zmlúv s úspešnými žiadateľmi: júl-august 2022.

V roku 2021 Ministerstvo životného prostredia SR vydalo Mechanizmus čerpania finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektov LIFE zo štátneho rozpočtu v programovom období 2021 – 2027."

LIFE (2021-2027)

Dňa 29. apríla 2021 bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 2021/783, ktorým sa zriaďuje program pre životné prostredia a ochranu klímy LIFE (2021-2027).

Program LIFE je nástrojom EÚ na financovanie opatrení v oblasti životného prostredia a klímy. Alokácia programu LIFE pre roky 2021-2027 predstavuje 5,432 miliardy eur. Program sa člení na 4 podprogramy v rámci 2 oblastí. Štruktúra programu LIFE je nasledovná:

oblasť „Životné prostredie“, ktorá zahŕňa:

1. podprogram „Príroda a biodiverzita“;
2. podprogram „Obehové hospodárstvo a kvalita života“
oblasť „Opatrenia v oblasti klímy“, ktorá zahŕňa:
3. podprogram „Zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy“;
4. podprogram „Prechod na čistú energiu“

Ďalšie vybrané finančné mechanizmy

Granty EHP a Nórska

MŽP SR, ako správca programu (SP) Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy (skrátenejší názov programu SK-Klíma) sa spolu s donorskými programovými partnermi z Nórska aktívne spolupodieľa na dosiahnutí cieľa programu, ktorým je prispieť k zmiernenej zmene klímy a zníženiu zraniteľnosti voči zmene klímy. Cieľ programu sa naplňuje prostredníctvom dvoch programových výstupov. Implementácia programu je podporovaná z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru (FM EHP) a Nórskeho finančného mechanizmu (NFM) do výšky 85%. Štátny rozpočet SR sa na financovaní podieľa 15 %.

Rok 2021 sa niesol v znamení začiatku implementácie projektov z výziev ACC01, ACC02 s názvom „Akčné plány na zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy implementované miestnymi orgánmi v mestských územiach“ (ClimaUrban) a ACC03 s názvom „Zvyšovanie povedomia o zmierňovaní a prispôsobovaní sa zmene klímy na školách (ClimaEdu). Záujem o 3 vyššie uvedené výzvy prevýšil alokáciu, v prípade výziev ACC01 a ACC02 dvojnásobne a v prípade výzvy ACC03 päťnásobne. V rámci programu SK-Klíma bolo podporených 6 slovenských miest s počtom obyvateľov nad 15 tisíc a celkovo 28 základných a stredných škôl.

Vďaka zvýšenej alokácii na výzvu ACC02 v priebehu mesiaca máj 2021 sa uzatvorili projektové zmluvy s ďalšími 3 mestami z rezervného zoznamu. V roku 2021 bolo ukončené hodnotenie projektov v rámci výziev na predkladanie žia-

dostí o projekt ACC04 s názvom „Obnova znehodnotených ekosystémov mokradi“ (ClimaLocal) a ACC05 s názvom „Zvyšovanie povedomia o zmierňovaní a prispôsobovaní sa zmene klímy“ (Climainfo). Výzva ACC04 (ClimaLocal) bola zameraná na realizáciu opatrení na zníženie úbytku a degradácie mokradi, revitalizáciu mokradi, obnovu ich ekosystémových služieb ako aj na zvyšovanie povedomia verejnosti o význame mokradi v kontexte zmeny klímy, v rámci ktorej bolo prijatých 8 žiadostí o projekt vo výške celkovo 6 186 509 eur, z toho bolo schválených 6 žiadostí o projekt vo výške alokácie výzvy, ktorá predstavuje 4,8 mil. eur. Ďalšia výzva ACC05 (Climainfo), bola zverejnená s cieľom podporiť projekty zamerané na zvyšovanie povedomia o zmierňovaní a prispôsobovaní sa zmene klímy realizované so zohľadnením princípov informálneho učenia sa, v rámci ktorej bolo prijatých 36 žiadostí o projekt vo výške celkovo viac ako 11,7 mil. eur. V rámci predmetnej výzvy ACC05 boli schválené 3 žiadosti o projekt v celkovej výške grantu 819 825 eur. V roku 2021 sa začalo s realizáciou celkovo 38 projektov v rámci programu SK-Klíma, ktorého dôležitou súčasťou programu je bilaterálna spolupráca SR s prispievateľskými štátmi Nórskom, Islandom a Lichtenštajnskom, zameraná na posilnenie vzájomných bilaterálnych vzťahov. Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci programu boli všetky vyhlásené výzvy uzavreté a disponibilné zdroje alokované, v nasledujúcom období sa bude klášť dôraz na úspešnú implementáciu projektov a podporu a posilnenia bilaterálnej spolupráce.

Tabuľka 068 | Implementácia programu Granty EHP a Nórska (eur)

Prioritná os	Programová oblasť	Alokácia*		Štátny rozpočet	Čerpanie k 31. 12. 2021**		
		EHP	Nórsko		EHP	Nórsko	Štátny rozpočet
Životné prostredie, energia, zmena klímy a nízkouhlíkové hospodárstvo	Zmiernená zmena klímy a znížená zraniteľnosť voči zmene klímy	5 000 000	13 216 000	3 214 588	4 274	218 352	43 529
	Bilaterálny fond	50 000	50 000	0	17 880	18 995	N/A***

* Alokácia predstavuje finančné prostriedky vyčlenené z programu pre konkrétnu prioritnú os a programovú oblasť, ktoré sa ďalej rozdeľujú na alokované prostriedky zo zdrojov Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu, ako aj zo štátneho rozpočtu SR.

** Čerpanie k 31. 12. 2021 - čerpaná finančná čiastka použitá na ukončené projekty (k 31. 12. 2021) a projekty, ktoré prebiehali k 31. 12. 2021 od začiatku programového obdobia.

*** Nedostupné dáta

Zdroj: MŽP SR, SEPP

VYBRANÉ EKONOMICKÉ NÁSTROJE ENVIRONMENTÁLNEJ POLITIKY

V podmienkach SR sú ťažiskovou formou ekonomických nástrojov environmentálnej politiky platby/poplatky za znečisťovanie a využívanie prírodných zdrojov. Jednotlivé typy

týchto ekonomických nástrojov sú definované v príslušných právnych predpisoch vrátane spôsobu ich výpočtu a ich prijimateľa.

Environmentálne škodlivé dotácie

Väčšina identifikovaných environmentálne škodlivých dotácií smeruje v súčasnosti v rámci SR do oblastí energetickej a dopravnej politiky. Všetky environmentálne škodlivé dotácie v SR majú byť postupne ukončené do konca roku 2030, ako je uvedené v cieľoch Envirostratégie 2030. Celkové

dotácie na fosilné palivá v SR dosiahli v roku 2019 hodnotu 400 mil. eur, čo predstavuje 0,44 % HDP. SR patrí medzi členské štáty, ktoré v % HDP vyčlenili na dotácie na fosilné palivá viac ako priemer EÚ.

Tabuľka 069 | Vývoj dotácií na fosilné palivá vyjadrené ako podiel na HDP

% HDP	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zemný plyn	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
Uhlie	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002

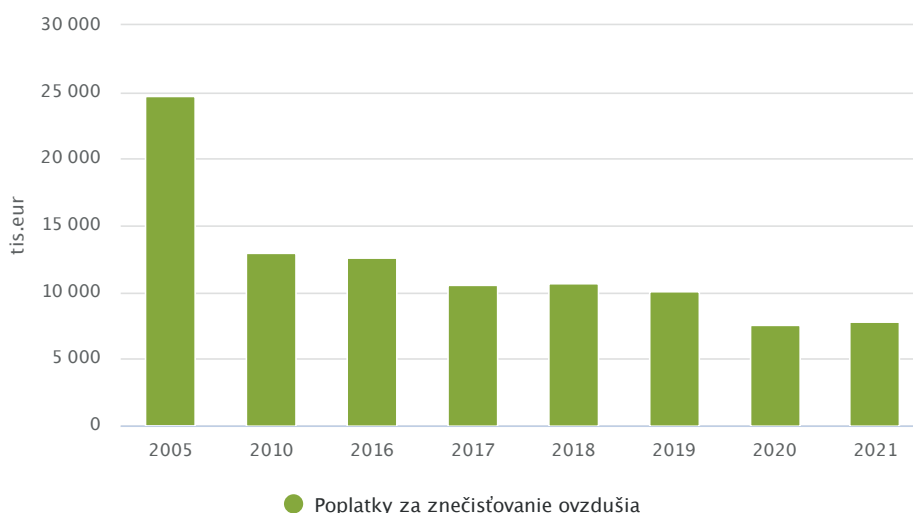
Zdroj: Európska komisia

Poplatky za znečisťovanie ovzdušia

Poplatky za znečisťovanie ovzdušia z veľkých a stredných zdrojov znečistenia sú príjmom Environmentálneho fondu. Poplatky za znečisťovanie ovzdušia z malých zdrojov sú príjmom rozpočtu obcí.

Poplatky za znečisťovanie ovzdušia z veľkých a stredných zdrojov znečistenia majú z dlhodobého hľadiska klesajúci charakter a v roku 2021 dosiahli 7 801,67 tis. eur. Poplatky za znečisťovanie ovzdušia klesli v porovnaní s rokom 2005 o 68,4 % a oproti predchádzajúcemu roku vzrástli o 2,4 %.

Graf 142 | Vývoj poplatkov za znečisťovanie ovzdušia z veľkých a stredných zdrojov

Zdroj: Environmentálny fond

Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd

Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd v roku 2021 dosiahli **3 127,84 tis. eur**. V porovnaní s rokom

2005 klesli o 48,1 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 6 %. Poplatky sú príjmom Environmentálneho fondu.

Graf 143 | Vývoj poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd

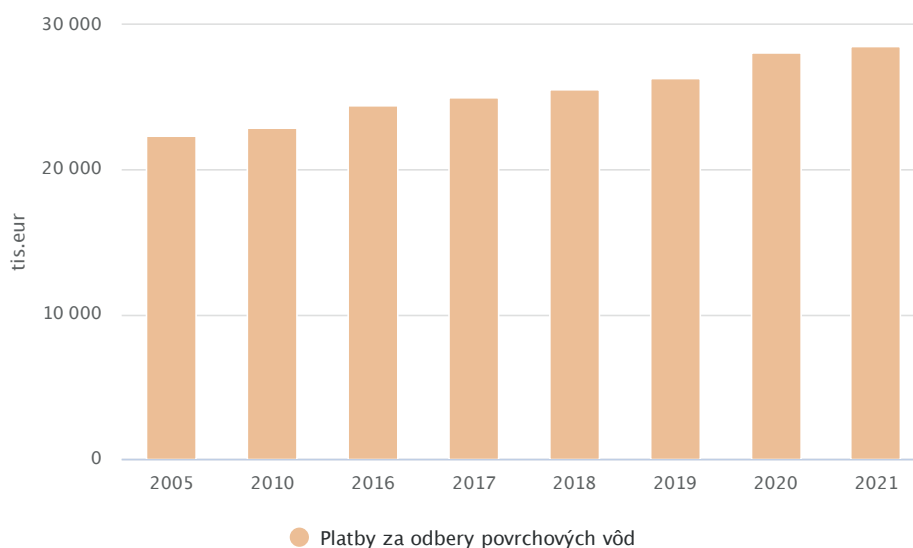
Zdroj: Environmentálny fond

Platby za odbery povrchových vôd z vodných tokov

Platby za odbery povrchových vôd z vodných tokov majú rastúci trend a v roku 2021 dosiahli **28 531 tis. eur**. Platby za odbery povrchových vôd stúpili v porovnaní s rokom

2005 o 27,5 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 1,6 %. Prijemcom platieb je príslušný správca vodného toku.

Graf 144 | Vývoj platieb za odbery povrchových vôd z vodných tokov

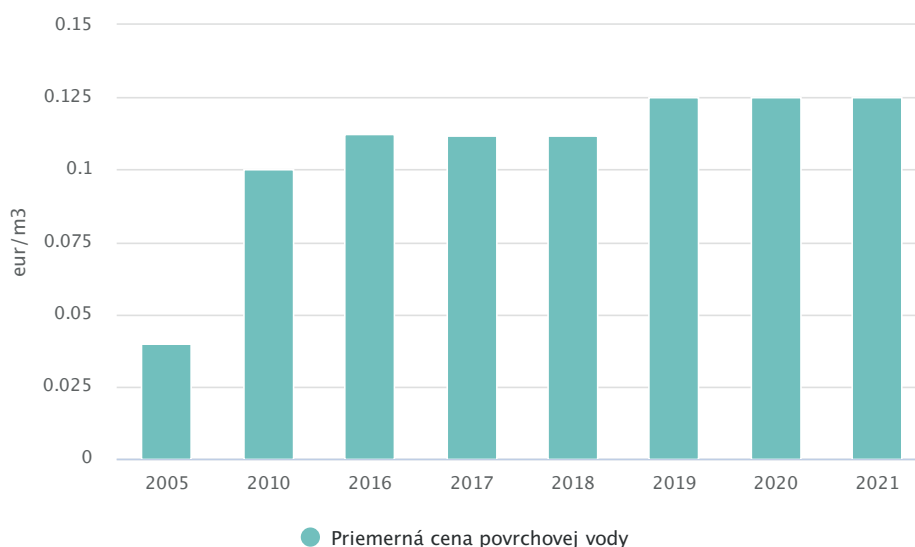

Zdroj: VÚVH

Priemerná cena povrchovej vody

Priemerná cena povrchovej vody mala od roku 2010 mierne rastúci trend a v roku 2021 dosiahla úroveň **0,125 eur/m³**.

Graf 145 | Vývoj priemernej ceny povrchovej vody

Zdroj: VÚVH

Platby za využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov na vodných stavbách v správe správcu tokov

Tieto platby majú kolísavý trend a v roku 2021 dosiahli **29 603 tis. eur**. Oproti roku 2005 vzrástli o 21 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesli o 10,3 %. Prijemcom platieb je príslušný správca vodného toku.

Graf 146 | Vývoj platieb za využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov na vodných stavbách v správe správcu tokov

Zdroj: SVP

Poplatky za odbery podzemných vôd

Poplatky za odbery podzemných vôd majú mierne kolísavý trend a v roku 2021 dosiahli **10 520,7 tis. eur**. V porovnaní s rokom 2005 klesli o 9,4 % a v porovnaní s predchádzajúcim

rokom vzrástli o 2,4 %. Poplatky sú príjmom Environmentálneho fondu.

Graf 147 | Vývoj poplatkov za odbery podzemných vôd

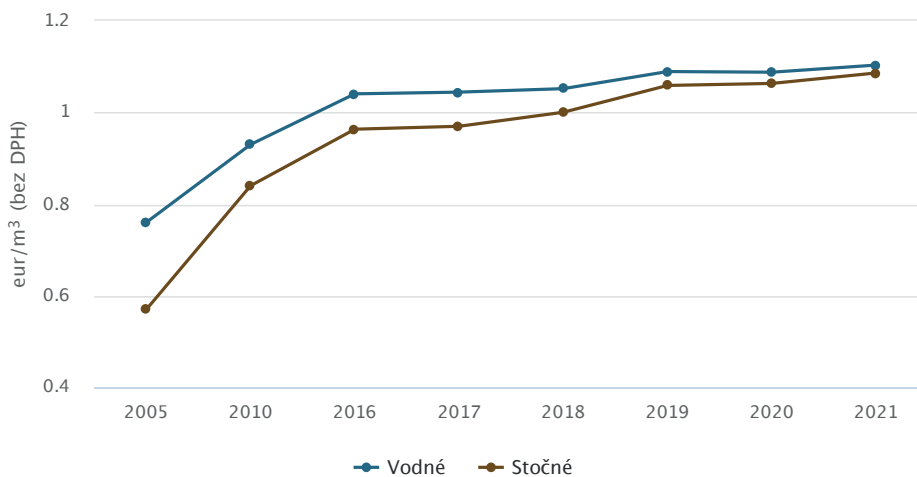
Zdroj: Environmentálny fond

Cena za dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadových vôd

Priemerná cena za dodávku pitnej vody (vodné) verejným vodovodom mala v roku 2021 stúpajúci trend a dosiahla 1,1032 eur za 1 m³ (bez DPH). Priemerná cena v roku 2021 vzrástla v porovnaní s rokom 2005 o **0,3432 eur** za 1 m³ (bez DPH) a v porovnaní s predchádzajúcim rokom o **0,0155 eur** za 1 m³ (bez DPH).

Priemerná cena za odvedenie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou (stočné) má rastúci trend a v roku 2021 dosiahla 1,086 eur za 1 m³ (bez DPH). Priemerná cena v roku 2021 v porovnaní s rokom 2005 vzrástla o **0,516 eur** za 1 m³ (bez DPH) a v porovnaní s predchádzajúcim rokom o **0,0228 eur** za 1 m³ (bez DPH).

Graf 148 | Vývoj priemernej ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou

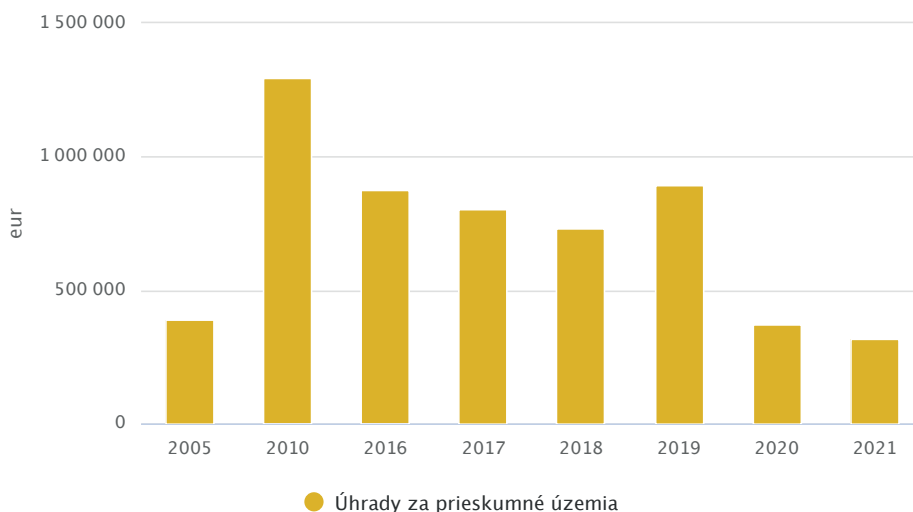
Zdroj: ÚRSO

Úhrady za prieskumné územia

Úhrady za prieskumné územia sa realizujú na základe zákona 569/2007 Z. z. o geologických prácach. Úhrada vo výške 50 % je príjmom Environmentálneho fondu a vo výške 50 % rozpočtom obce, na ktorej území sa nachádza prieskumné územie.

Príjmy Environmentálneho fondu z úhrad za prieskumné územia dosiahli v roku 2021 sumu **320 544 eur**. Príjmy z úhrad za prieskumné územia v roku 2021 klesli v porovnaní s rokom 2005 o 17,4 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 13,2 %.

Graf 149 | Vývoj príjmov Environmentálneho fondu z úhrad za prieskumné územia

Zdroj: Environmentálny fond

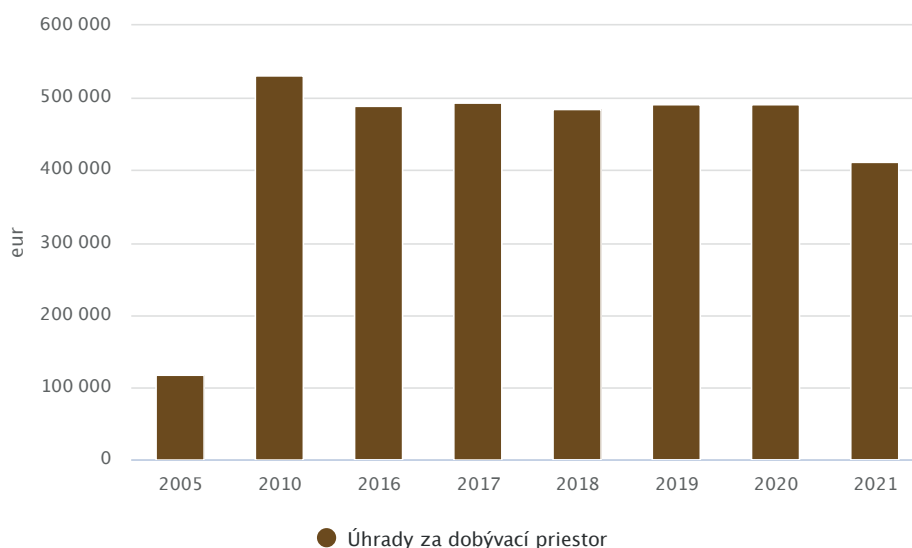
Úhrady za dobývaci priestor

Úhrada za dobývaci priestor je podľa zákona 44/1988 Z. z. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) vo výške 20 % príjmom štátneho rozpočtu a vo výške 80 % príjmom obce, na ktorej území sa nachádza dobývaci priestor. Ak sa dobývaci priestor nachádza na územiach viacerých obcí, obvodný banský úrad určí pomerné podiely obcí podľa

veľkosti častí dobývacieho priestoru na ich územiach.

V roku 2021 dosiahla výška úhrad za dobývaci priestor sumu **410 941,72 eur**. Úhrady za dobývaci priestor v roku 2021 v porovnaní s rokom 2005 vzrástli o 253,4 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesli o 16,6 %.

Graf 150 | Vývoj úhrad za dobývaci priestor

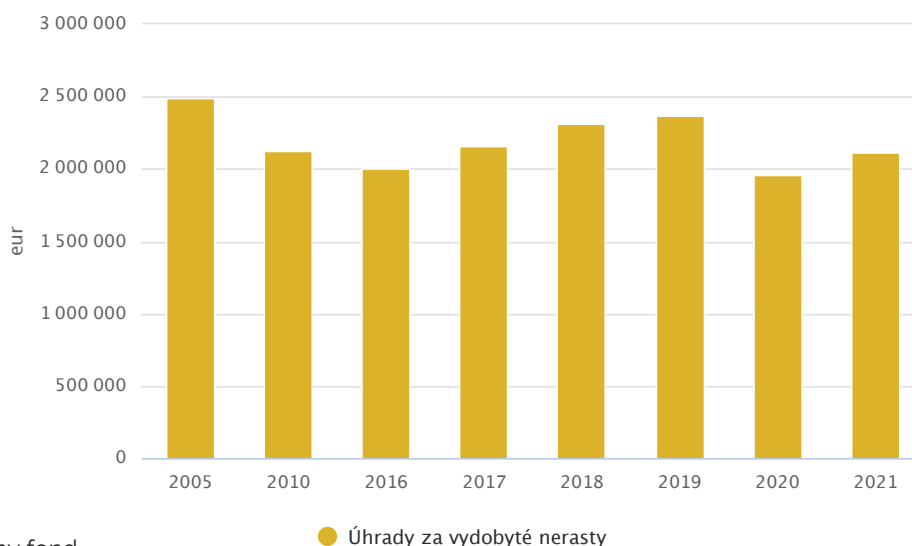
Zdroj: HBÚ

Úhrady za vydobyté nerasty

Úhrady za vydobyté nerasty, ktoré sú príjmom Environmentálneho fondu majú kolísavý trend. V roku 2021 úhrady za vydobyté nerasty dosiahli sumu **2 116 264 eur** a v porov-

nani s rokom 2005 klesli o 15 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom úhrady vzrástli o 8,1 %.

Graf 151 | Vývoj úhrad za vydobyté nerasty

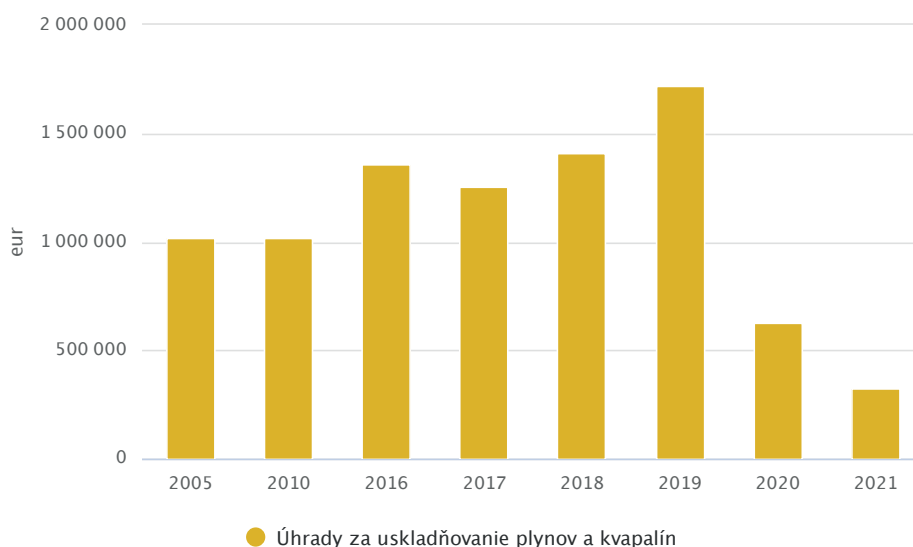
Zdroj: Environmentálny fond

Úhrady za uskladňovanie plynov a kvapalín

Úhrady za uskladňovanie plynov a kvapalín majú kolísavý trend. V roku 2021 výška úhrad za uskladňovanie plynov a kvapalín dosiahla sumu **323 816 eur**. V porovnaní s rokom

2005 klesli úhrady o 68,3 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 48,3 %.

Graf 152 | Vývoj úhrad za uskladňovanie plynov a kvapalín

Zdroj: Environmentálny fond

Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy a za vyňatie lesných pozemkov

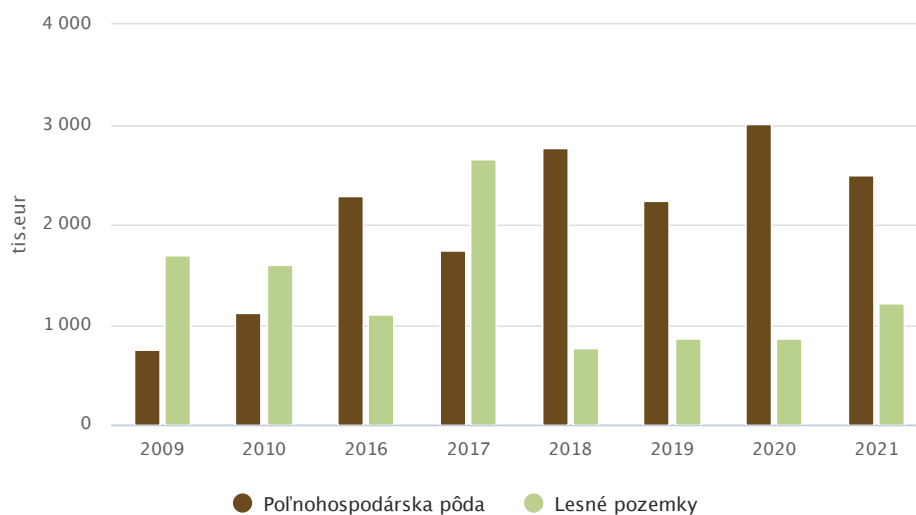
Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy dosiahli v roku 2021 sumu **2 501 tis. eur** a v porovnaní s rokom 2009 sa zvýšili o 231,4 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k zníženiu odvodov o 16,8 %.

sumu **1 220 tis. eur** a v porovnaní s rokom 2009 klesli o 28,2 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k nárastu odvodov o 41,9 %.

Odvody za vyňatie lesných pozemkov dosiahli v roku 2021

Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy a za vyňatie lesných pozemkov sú príjmom štátneho rozpočtu.

Graf 153 | Vývoj odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy a za vyňatie lesných pozemkov

Zdroj: MPRV SR

Dane s environmentálnym aspektom

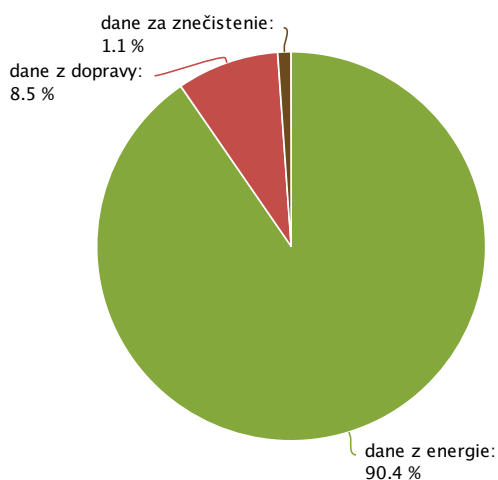
Podľa nariadenia EP a Rady č. 691/2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch sa dane s environmentálnym aspektom týkajú daní z **energie, dopravy a znečistenia**.

Tabuľka 070 | Dane s environmentálnym aspektom (mil. eur)

Dane s environmentálnym aspektom	2010	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dane z energie	1 228,88	1 773,70	1 897,15	1 941,51	1 984,19	1 965,13	2 153,4
daň z minerálnych olejov	1 032,13	1 194,25	1 229,54	1 266,85	1 288,89	1 196,25	1 237,04
daň z elektriny	15,54	11,86	11,18	10,95	12,33	11,89	10,02
daň z uhlia	0,74	0,41	0,1	0,35	0,38	0,29	0,26
daň zo zemného plynu	23,51	24,52	25,64	24,05	23,07	23,57	24,7
daň za umiestnenie jadrového zariadenia	3,93	3,83	3,84	3,83	3,83	3,82	3,85
daň z úhrad za uskladňovanie plynov a kvapalín	1,18	0,7	1,22	0,98	1,72	0,63	0,32
emisné kvóty	0	64,73	57,42	63,46	114,14	141,09	241,82
zelená energia	150,49	400,12	489,63	494,61	465,92	518,73	559,15
daň zo spotreby elektrickej energie určená na likvidáciu jadrových zariadení	1,36	73,29	78,58	76,42	73,91	68,88	76,23
Dane z dopravy	153,34	213,51	223,29	232,57	233,09	200,16	203,5
daň z motorových vozidiel - cestná daň	122,04	145,18	149,9	154,89	153,66	130,16	129,53
poplatok za registráciu motorového vozidla	30,52	68,01	73,07	77,35	79,13	69,71	73,69
daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta	0,78	0,31	0,32	0,33	0,3	0,29	0,28
Dane za znečistenie	37,28	32,14	28,59	28,59	28,69	25,91	25,8
poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd	22,51	17,13	15,95	15,86	17,11	16,97	17,04
poplatky za znečisťovanie ovzdušia	14,17	14,43	12,08	12,19	11	8,56	8,49
úhrady za dobývací priestor	0,6	0,57	0,56	0,54	0,59	0,38	0,28

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 154 | Podiel jednotlivých skupín daní s environmentálnym aspektom (2021)

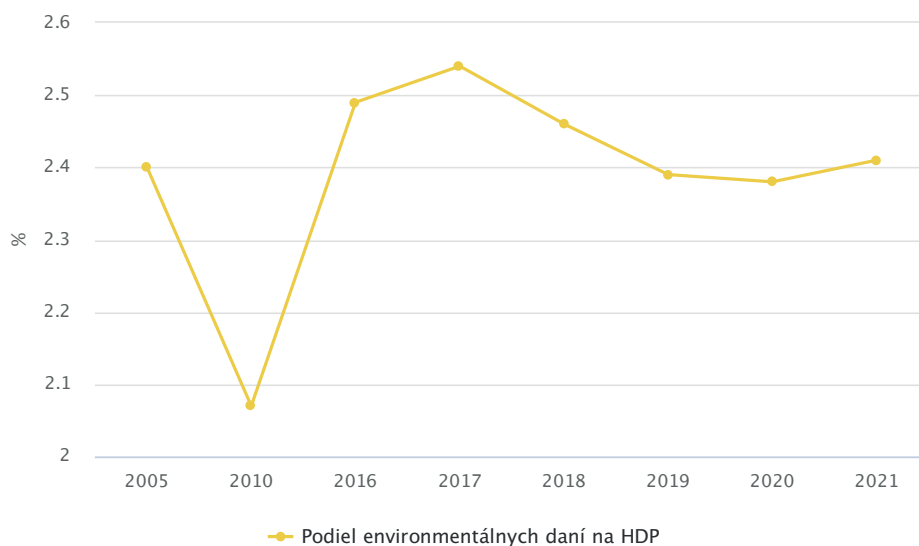

Zdroj: ŠÚ SR

Podiel daní s environmentálnym aspektom na HDP SR v období rokov 2005 - 2010 zaznamenal pokles z 2,4 % na 2,07 %. V období rokov 2010 - 2017 sa situácia zmenila a došlo k nárastu o 0,47 %. V poslednom sledovanom roku

2021 sa podiel daní s environmentálnym aspektom na HDP SR dostal na úroveň 2,41% čo predstavuje nárast o 0,03 percentuálneho bodu oproti predchádzajúcemu roku.

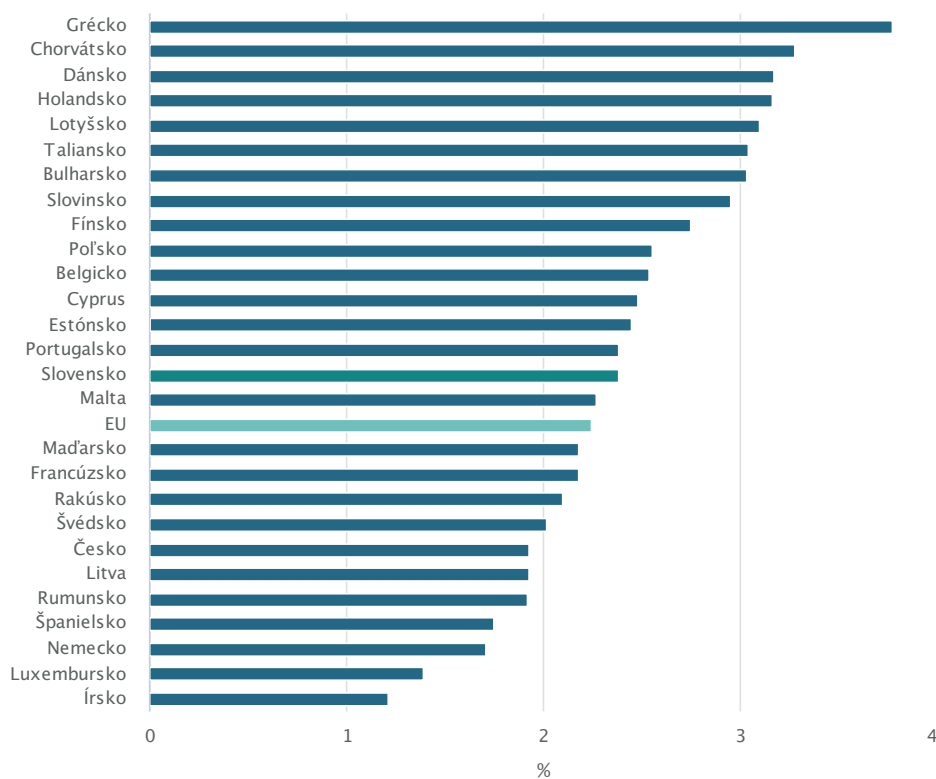
Graf 155 | Vývoj podielu daní s environmentálnym aspektom na HDP

Zdroj: ŠÚ SR

Slovenská republika patrí medzi krajiny EÚ s **podielom daní s environmentálnym aspektom na HDP zhruba na úrovni priemeru dosiahnutého v EÚ.**

Graf 156 | Medzinárodné porovnanie podielu daní s environmentálnym aspektom na HDP

Poznámka: Porovnanie za rok 2020
Zdroj: Eurostat